

REDACTIE  
en  
ADMINISTRATIE  
GENT  
GARENPLAATS

Ongeteekende brieven  
worden niet opgenomen

# DE LANDBOUWER

Maandblad voor Buitenlieden

ABONNEMENTSPRIJS :  
VOOR ZES MAANDEN  
35 Centiemen

AANKONDIGINGEN :  
Prijs volgens Tarief  
Voorop betaalbaar

## DE Redding des Landbouws

„ De landbouw lijdt! De landbouwers kunnen het niet meer volhouden! „ roept de bourgeoisie, maar zij vergeet er bij te voegen: „ En wij kunnen geene hooge pachten meer opstrijken. „ Nu meent ze, met de inkomende rechten, den landbouwers wijs te maken dat de redding nabij is, maar de boeren zullen maar al te vroeg, helaas! de treurige ondervinding opdoen, dat zij nog eens bedrogen zijn en dat de inkomende rechten slechts voordeel aan de groote grondeigenaars opleveren.

Het eenigste geneesmiddel om den landbouw en den landbouwer te redden is het socialistisch, 't is te zeggen, het gemeenschappelijk bezit van den grond.

Werpen wij eens een oogslag op Rusland, waar de drie vierden van van den geheelen landeigendom nog in gemeenschappelijk bezit zijn.

't Land behoort aan de gemeente; de gemeente verdeelt het onder de bewoners, deze bebouwen het naar goeddunken. De gemeente zorgt ook voor de betaling der belastingen, aangezien zij verantwoordelijk is tegenover de regeering, en ontnemt des noods hun land aan de bewoners die de belastingen niet betalen.

Sommige kortzichtige mensen hebben deze oudvaderlijke gewoonte bestreden, en het ernstigste verwijt dat zij konden aanhalen was, dat de Russische landbouwer geen lust meer heeft om zijn land goed te bebouwen, omdat, zoodra eene nieuwe verdeling aankomt, hij de vruchten van zijnen arbeid verliest, want zijn land kan aan eenen geboer gegeven worden, terwijl hij zelf er een ontvangt dat verwaarloosd werd. Laat ons ter loops opmerken dat, met het huidige kapitalistisch stelsel, de boer bij het eindigen zijner pacht, ook niet zeker is zijn land te kunnen behouden. Maar M. Ternier, een Russisch statistieker, bewijst met duidelijke cijfers, dat bovenstaand verwijt geene reden van bestaan heeft.

In het derde gedeelte der gemeenschappen van 't gouvernement Moskow werd van 1858 tot 1878 geene verdeling der landen gedaan. In het gouvernement Kazan geschiedt dit slechts tusschen de 6 en de 20 jaren; in 't gouvernement Smolensk, tusschen de 10 en de 16 jaren; in het gouvernement Sint-Petersburg, alle 10, 15 en 25 jaren. In een ander Russisch geleerde,

M. Kareline, heeft berekend dat het land in handen blijft van denzelfden landbouwer, gemiddeld: 12 tot 15 jaren in Frankrijk; 15 in Pruisen, 16 in Oostenrijk; het is te zeggen bijna even zoo lang als den gemeenschappelijke eigendom in Rusland.

Ten andere, de gemeenschappelijke eigendom ontwikkelt bij de boeren de gevoelens van solidariteit en onderlinge hulp. Aldus gebeurt het onder den drang van hun rechtvaardigheidsgevoel, dat zij trachten, in de maat van het mogelijke, diegenen schadeloos te stellen die hun land verbeterd hebben. En alvorens tot de verdeling over te gaan, vragen zij zich af of de bebouwer wel voldoende beloond is geweest voor zijne moeite en zorgen; zoo niet, laten zij het land buiten de verdeling en zijn tijdelijke bezitter kan het nog gedurende eenen te bepalen tijd bebouwen.

De Russische regeering doet sinds jaren al wat mogelijk is om deze gewoonte uit te roeien, maar te vergeefs; de boeren bevinden er zich te wel mede. Bijna al de Russische schrijvers die deze kwestie behandelen, verklaren zich openlijk voor den gemeenschappelijke eigendom en dat is niet te verwonderen, aangezien zij zich immer in de gelegenheid bevinden er de uitmuntende uitslagen van te kunnen vaststellen.

Zij bewijzen dat, daar waar het gemeenschappelijk bezit blijven bestaan is, de landbouw grooten vooruitgang gedaan heeft. Prins Vasilchikoff, onder anderen, zegt dat in Zuid-Rusland, waar er vele Duitse koloniën zijn, het slechts diegenen zijn die den gemeenschappelijke eigendom invoerden die hunne zelfstandigheid behielden; bij de anderen, die den persoonlijke eigendom verkozen, is wel dra 't grootste gedeelte der landen in handen van eenige speculanten overgegaan.

„ 't Is in den gemeenschappelijke eigendom, zeggen Lemienov en anderen, dat de toekomst van het Russische volk ligt. Moest men hem vernietigen, dan sneed men Rusland's levenskrachten af. „

Hetgeen in Rusland nog immer bestaat, zoo zeer in de gewoonten is gedrongen en zulke goede vruchten afwerpt dat het volk niet zou aarzelen voor zijn behoud in opstand te komen: het gemeenschappelijk bezit van grond, zal weldra voor ons ook eene dringende noodzakelijkheid worden.

Op welk standpunt wij ons plaat-

sen, onder welk oogpunt wij het aanschouwen, dringt het zich op.

César De Paepe heeft het gemeenschappelijk grondbezit niet alleenlijk voorzien, maar er eene voorloopige regeling van gegeven in een verslag aan 't internationaal Werklieden-Congres te Brussel, in September 1868, en onze onvergeetbare vriend drukte er zich als volgt in uit:

Bladz. 67: „ Dat het met of zonder den wil der eigenaars, dat het met of zonder den wil der arbeiders zij, stilaan of ras, vreedzaam of met geweld, onvermijdelijk gaan wij naar het gemeenschappelijk bezit. Onze economische gedachten stuwten er ons henen. Gemeenschappelijk bezit zal de eigendomsvorm der toekomstige maatschappij zijn. „

En verder (blz. 121): „ Wij zijn collectivist voor den landeigendom, omdat de landerijen, weiden, enz., de bijzonderste aller voortbrengstmiddelen en de bron van alle verbruikstoffen zijn; omdat, bijgevolg, de grond voor den landbouwer iets meer is dan een gewoon werktuig, aangezien hij den oorsprong is van alle voortbrengst, van alle kapitalen, van alle rijkdommen, omdat zijn gebruik de gansche samenleving aanbelangt en aan deze alleen, gevolgentlijk, het vrije gebruik er van zou moeten toekomen... Welke ook de hinderpalen zijn die zich nog tijdelijk voordoen, wij zijn overtuigd dat de toekomst aan 't gemeenschappelijk bezit is. „

PROVER.

## Klerikaal Gekwijn

De Katholieke Vlag heeft het hard te herkauwen, dat wij in ons vorig nummer het vertrouwen uitdrukten, dat de Belgische landman zich te gelegener tijd zou herinneren, wien hij zijne verheffing tot den graad van mensch te danken heeft. Dat door klerikale smouzen bekostigd blad herinnert van zijnen kant, dat de herziening der Grondwet reeds gestemd was door de Kamer, toen de socialist er nog over geen enkelen zetel beschikten.

Herziening gestemd!... dat zegt alzoog al veel... Maar wat zou er van gekomen zijn, hadden de socialist diezelfde Kamer het mēs op de keel niet gesteld om het Algemeen Stemrecht te bekomen?

Derijke onderhouders der Katholieke Vlag verwijten ons verder, dat wij aan de landbouwers, die verbetering in hunnen toestand

vroegen niets gebracht hebben dan bladen en boekskens.

En wat moesten wij brengen?... Wetten?... Maar als er nog geen enkele socialist in de Kamer was... Geld!... Maar daar hebt gij overvloed aan, rijke schavuiten, en wat geeft gij?... Nog niet eens een beetje afslag op de pachtsommen, alleenlijk wetten die de kleine landbouwers en de werklieden in 't algemeen benadeelen ten voordeele der heeren en heeren-boeren.

Maar wacht tot wij de meerderheid hebben in de Kamer.

## De Landbouwstokerij

Onder bovenstaanden titel kondigde de Landbode, boerenblad door heeren opgesteld en aan heerenbelangen gewijd, in zijn nummer 24, een artikel af waarin de schrijver de noodzakelijkheid tracht te doen uitschijnen, bedoelde nijverheid te beschermen, en op het nut, de weldaden en de diensten wijst welke de geneverfabrieken van den buiten aan den landbouw en aan de landelijke bevolking bewijzen. Ten einde de oogen te openen aan diegenen welke tot hertoe nog geloofden dat het de rijken ernst was wanneer zij beweerden de geneverplaag onder het volk te keer te willen gaan, willen wij eenige staalkens uit dat belangrijk stuk mededeelen. Wij knippen er midden in:

„ 't Zijn deze stokerijen die, waren zij over gansch het land verspreid, geroepen zouden zijn niet alleenlijk de goede landerijen in volmaakten staat van opbrengst te houden, maar ook de dorre gronden, ver afgelegen van groote verkeerswegen, (schrijver van dat artikel zal zeker de eerste zijn om in zulke streken eene stokerij te stichten) vruchtbaar te maken en in deze streken, zooals overal anders, middelen van bestaan te verschaffen aan een grooter getal huisgezinnen, alsook arbeid aan talrijke werklieden zooals kuipers, wagenmakers, koper- en blikslagers, smeden, enz., welke buiten altijd mangel aan werk hebben. Zoo komt de stokerij ter hulp aan den kleinen landelijken handel, daar al deze werklieden zich moeten voeden, onderhouden en kleeden, en houdt zij de onrustwekkende uitwijking der landelijke bevolking naar de groote centra's tegen, waar de boeren de concurrentie aandoen aan de stedelijke werklieden en kleine handelaars en waar zij minder goede lucht ademen en andere zeden dan op den buiten vinden. „